

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ АДМИНИСТРАЦИЈИ ЛИСТА
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ УРЕДНИШТВУ

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3
За стране земље на годину 9

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

Keј и пристаниште Београда

Извештај стручне комисије

Господину Министру Грађевина.

Кад рачунамо да у години има 275 радних дана, односно половних дана, онда ће просечно дневно пристајати уз обалу

$$\frac{834 \times 10}{275} = 30 \text{ бродова.}$$

С обзиром пак да ће бити у години дана када ће број бродова бити већи од просечног дневног и да по искуству у другим пристаништима, то повећање бива два пута веће од просечног, излази да морамо имати толико дугачку обалу, да уз њу једновремено могу пристајати око 60 бродова.

Као просечну дужину обале за један брод можемо рачунати 50 метара. Према томе била би она дужина обале од:

$$60 \times 50 = 3.000 \text{ метара.}$$

Да би тај рачун проконтролисали ми смо прикупили податке о дужини обале у речним европским пристаништима, и према тим подацима, варира дужина обале између 19 и 55 м. на 1000 тони робе која годишње на обалу доспе.

Ако ли рачунамо са 20 метара на сваки 1.000 тони онда за промет од 200.000 тони излази да ће бити потребна дужина обале од:

$$\frac{200.000}{1000} \times 20 = 4.000 \text{ м.}$$

дакле за 1000 м. већу дужину него што смо нашли по првом рачуну.

То повећање налазимо да је оправдано с тога, што је искуством осведочено да се промет у пристаништима, која су модерно уређена са свима угодностима за што бржи саобраћај, што брже манипулисање робом, установом антрпоа и осталог, промет повећава у току 10 година са 50 до 100%.

С тога је комисија мишљења да дужина обале за пристаниште у Београду треба да буде најмање.

4000 м.

Како обала савска од тврђаве до моста преко Саве има дужину око 2.500 м. то баш кад би и остали услови били повољни за ту обалу, она неби била довољна да задовољи потребе саобраћаја.

То се у осталом потврђује и самим фактом, да је већ данас у лобу јачег саобраћаја цела савска обала заузета бродовима.

Међу тим, против избора савске обале од тврђаве до моста за трговинско пристаниште, говоре и ови разлози:

1, на већем делу те обале са наше стране, дубина воде поред саме обале износи при малој води 10 и више метара а разлика између мање и велике воде износи преко 7. метара, дакле да би се та обала озидала, потребно је подизати веома велике зидове и то у текућој води са дубоким и скупим темељима што би за само 1000 метара зидане обале изискивало издатак око пет милиуна динара;

2, Баш и кад би било рачуна да се учини толики издатак, јавља се друга незгода у томе што би саобраћај био развучен и растркан, дакле веома неподесан како за царинску, трошаринску и пристанишну администрацију и службу, тако и за саме трговце.

Штетност за трговину тако развученог саобраћаја дуж природне речне обале опажена је код свију речних пристаништа а најочитије је осетила то трговина у Пешти, где је саобраћај само са пештанске стране развучен на дужини дунавске обале од близу 6.000 м. а осим тога и 4.000 м. са будимске стране.

Према службеним извештајима угарског Министарства за трговину почели су се трговци пештански још пре 23 године жалити на неподесност кеја и тражили су да се грађењем залива ван дунавске обале саобраћај више усредреди.

Сличне жалбе чинили су и бечки трговци и стога је ове године извршено код Беча пристаниште ван обале дунавске.

Исто је то уређено и у Пожуну, а и у другим европским варошима.

3, Поред саме обале савске, изузев онога дела од дрвара на више, не може се добити потребна површина за смештај робе, за магаци за колосеке железничке и за обичне путове.

Та незгода истиче се такође у Пешти. У службеном извештају тврди се да су пештански кеови узани, да је степенасто извршен кеј неподесан за саобраћај и да је с тога манипулисање робом, скупо, непоуздано и скопчано са великим тешкоћама и утрошком времена.

4, Пристајање бродова уз обалу у отвореној реци тешко је, а често је и опасно кад вода нагло долази и кад је велика брзина воде, као што је то баш случај на Сави, где при брзом доласку Саве ни најјачи једени немогу да мирно одрже бродове уз обалу.

5, Преко зиме, или чим наступи бојазан од леда, бродови немогу остати уз обалу него морају тражити склоништа ван Београда, што је штетно и по трговину и по бродарско друштво, јер се че-

сто мора зимовник потражити и са пуним или у пола натовареним бродовима.

6, Услед развучене дужине обале савске и скученог простора, не може се добити ни подесна веза са железничком станицом.

Сви ти разлози говоре против тога да се обала савска од тврђаве до моста употреби за трговинско пристаниште

Много повољније решење добиће се, ако се у бари Вдненији, на простору између главне железничке станице, дрвара савске обале и угарског колосека за мост преко Саве, ископају басени у облику залива тако да бродови улазе у те заливе и пристају у мирној води уз обалу.

У том случају може се дакле добити у непосредној близини главне железничке станице пространо пристаниште ван корита Савског.

Површина баре која би дошла под пристаниште може да изнесе 500.000 м². Од те површине копањем басена могу да се добију заливи са укупном површином воде од 150.000 м² а дужином обала од 4.000 м.

За грађење пристаништа у бари говоре ови разлози:

1, Саобраћај железницом и саобраћај водом могу се усредредити на начин како се само пожелети може, и то са сразмерно малим новчаним издацима;

2.) Зграде за магаци и антрпоа које се подигну могу у исто доба служити за железнички и за бродарски саобраћај;

3.) С тога што ће бити усредсређен саобраћај железнички и бродарски, биће потребан мањи број зграда него кад би саобраћај био развучен дуж савске обале;

4, Пристајање бродова у заливима биће потпуно безбедно, а преко зиме и за време мале воде могу преко 200 бродова наћи добро склониште у томе пристаништу;

5, Трошкови за пренос робе са железнице на обалу и обратно свешће се на најмању меру јер ће бити бродарска станица у исто доба и главна железничка станица. Тиме ће се знатно упростити царинско и трошаринско манипулисање, а и трговци имаће знатну уштеду у времену и у издацима;

6, Ископана земља за басене, употребиће се за насипање целокупне површине баре и тиме ће се о једном трошку решити и то питање које је постало акутно за Београд;

(Свршиће се).

Рад одбора општинског

РЕДОВНИ САСТАНАК

16. марта 1904. год.

УТОРАК

Председавао председник београдске општине г. Коста Д. Главинић, од одборника били: г. г. Ђока Димитријевић, Давид Симић, Мих. Милићевић, Јован С. Петковић, Трајко Стојковић, Марко Трифковић, Милош С. Милошевић, Милан Јазаревић, Антоније Јовановић, Велислав Вуловић, Милорад Рувидић, Др. Манојло Смиљанић, Сава Константиновић, Раденко Драговић, Тодор Пејчић, Марко Петронијевић, Урош Благојевић, Милан Марковић, Евгеније Чоловић, Стеван Максимовић, Др. Едуард Михел, Тодор Ђурић, Илија Илић, Тома Цинцар-Јанковић, Милош Х. Поповић, Др. Милан Радовановић Деловој, Ђорђе Ј. Јанковић.

I.

Прочитан је записник одлука седнице од 9. ов. м. и примљен без измена.

II.

Председник извештава одбор, да је решењем одбора од 7. фебруара тек. год. оправка свију неисправних општинских возова уступљена Стевану Бакиши овд. колару, као понуђачу најниже цене на јавној лицитацији. Како се при расклапању возова за оправку нашло да се на многима имају извршити веће оправке, но што су предвиђене у извештају комисије која их је пре но што би се дали на оправку прегледала г. Бакиша је упутио суду акт у коме је молио, да му се дозволи, да и те непредвиђене оправке може извршити и за исте да му се накнадно плати по оцени комисије. Поводом тога одбор је у седници својој од 27 фебр. тек. год. решио да ужи одбор од одборника г. г. Илије Илиће и Милана Марковића учини извиђај по овој ствари и изјави мишљење како треба поступити у истој.

Пошто је овај ужи одбор извршио преглед, нашао је за нужно да нареди г. Бакиши да изврши само оне оправке које су предвиђене у извештају комисије, односно које су ушле у услове под којима су дати возови на оправку, јер би само ова накнадна оправка коштала више но што је коштала оправка свих возова који су му дати на оправку. На тај начин коначна оправка возова одложена је опет на неизвесно време.

Међу тим, суду је потребно да има што пре исправне возове. На улици се гомила почишћено ђубре, а општина нема кога, да га изнесе; тако исто општинском санитету сваки час требају кола, да се неко лице пренесе у болницу и. т. д. а кола нема. С тога моли одбор, да се ова ствар више не одуговлачи, већ да се остави суду, да он уради по свом нахођењу шта је потребно, те да се оправка возова изврши у најскоријем времену.

По саслушању ове представке председника општине и после подужег обавештавања — одбор је решио:

Одобрава се општинском суду да нужне накнадне оправке на неисправним општинским возовима изврши како сам по свом уверењу за најбоље нађе, и извиди има ли до ког општинског органа кривице, што приликом прегледа ових општ. возова нису предвиђене све потребне оправке, па ако има с њим поступити по закону.

III.

По прочитању акта истражних власти АБр. 2414, 2424, 2448, 2449, 2492, 2493, 2519, 2574, којима се траже уверења о владању и имовном стању појединих лица, — одбор је изјавио:

Да су доброг владања и доброг имовног стања Васа Константиновић, бив. бригајник желез. дирекције, Миливоје Лишанин, бакалин; да је доброг владања а сре-

дњег имовног стања г-ђица Катарина Димитријевић, учитељица дечијег забавишта да су му непознати: Милоје Зарић, адв. писар, Драгутин Миленковић, служитељ поште, Радомир Стајић, раденик порцеланске фабрике, Кузман Стајић, трг. помоћник, Недељко Кнежевић, службеник у граду и Петар Димитријевић, трговац.

IV.

По прочитању акта истражних власти прв. суда за варош Београд АБр. 2490, којим поново пита каквог су имовног стања Јаков Манојловић и Нети Мунк трговци за које је суд послао уверење да су доброг владања и доброг имовног стања, јер су они кад им је то уверење прочитано изјавили да су под стечајем те се према томе не могу сматрати да су доброг имовног стања, — одбор је изјавио:

Да су ова лица под стечајем и према томе не може се знати каквог су имовног стања док се стечајно поступање не оконча.

V.

По прочитању акта истражних власти прв. суда за варош Београд АБр. 2415 одбор је изјавио:

Да је Милан Радивојевић четкар доброг владања, но како се исти налази под стечајем не може се знати каквог је имовног стања, док се стечајно поступање над њим не оконча.

VII.

По прочитању акта Управе Београда АБр. 2417 и 2556. по молбама Жике Стојковића, типографа Државне Штампарије и Павла Динића инжењера Мин. Грађевина због поданства — одбор је изјавио мишљење:

Да се молиоцима може по молби учинити, ако томе не стоје на путу какве законске сметње.

(Наставиће се)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Захвалност. — Њ. В. Митрополит г. Инокентије изволео је послати суду општине београдске 50 дина., да се о ускршњим празницима поделе општинској сиротињи.

Суд беогр. општине, у име своје сиротиње, захваљује Њ. В. Митрополиту г. Инокентију на овоме поклону.

ЗВАНИЧНЕ ОБЈАВЕ И НАРЕДБЕ

Објава.

На основу решења Суда Општине београдске од 23. ов. мес. држаће се усмена лицитација за оправку општинске куће на Зеленом Венцу, бив. Симићеве, у канцеларији грађевинског одељења општинског на дан 6. Априла с. г. од 8 сати пре подне до 11. када ће се и закључити.

Предрачунска сума износи 2130.05 динара.

Кауција је према закону о јавним грађевинама 250 динара и то: у готовом, вредним државним папирима или интабулацији.

План, услови предрачун и остала техничка и погодбена документа, изложени су сваког радног дана у поменутој канцеларији.

Позивају се предузимачи, који право имају, да пом. дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије грађевинског одељења општине вароши Београда. 31. Марта 1904. год. ГБр. 1219.

Објава.

На основу решења Министарства Грађевина од 12 Марта 1902 год. држаће се усмена лицитација за израду оградног зида код опште државне болнице, — у канцеларији грађевинског одељења општинског на дан 7. Априла о. г. од 9 сати пре подне до 11 када ће се и закључити.

Предрачунска сума износи 2012.89 динара.

Кауција је према закону о јавним грађевинама 400 динара и то: у готовом, вредним државним папирима или интабулацији.

План услови предрачун и остала техничка и погодбена документа, изложени су сваког радног дана у поменутој канцеларији.

Позивају се предузимачи, који право имају, да пом. дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије грађевинског одељења општине вароши Београда 1 Априла 1904 год Г.№ 13000.

Објава.

На основу решења Суда општине београдске од 22 Марта о. г. држаће се трећа усмена лицитација за лифровање тунелика у 300 куб. мет. за оправку друма ка чукарици, — у канцеларији грађевинског одељења општинског на дан 7. Априла о. г. од 3 сати пре подне до 5. када ће се и закључити.

Предрачунска сума износи 1350 динара.

Кауција је према закону о јавним грађевинама 150 динара и то: у готовом, вредним државним папирима или интабулацији.

План, услови, предрачун и остала техничка и погодбена документа, изложени су сваког радног дана у поменутој канцеларији.

Позивају се предузимачи, који право имају, да пом. дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије грађевинског одељења општине вароши Београда 1 Априла 1904 год Г.№ 1142.

Грађанству Града Београда

Пошто су настали топли дани те нема бојазни да ће се вода у чесмама замржљавати, то се препоручује грађанству да не рукују више зимским славинама које су поред чесме у земљи, све дотле док не наступе мразови идуће зиме а дотле воду нека доче само точећом славинам.

Грађанство нека обрати пажњу на зимску славину да буде у исправном стању, нарочито онај који је исту целе зиме употребљавао, јер се услед најмање њене неисправности може појавити вишак у потрошњи воде који сопственик куће мора платити.

У исто време управа водовода објављује грађанству вароши Београда да ће од 5. ов. мца отпочети испирање уличних цеви водоводних и да ће се услед тога за време испирања, овде онде појавити моментано мутна вода. Ово испирање трајаће 10—12 дана, а воде ће бити ипак у свима крајевима вароши.

Из канцеларије Управе Водовода. ВБр. 936. 1. Априла 1904 год. Београд.

ИЗВОД

СТАТИСТИКЕ ЗА М. ФЕБРУАР 1904. БЕОГРАД. ОПШТИН. ТРОШАР. У СРАВНЕЊУ СА М. ФЕБРУАРОМ 1903. ГОД.

ТЕК. БРОЈ ТАРИФЕ	Р О Б А	МЕРА	За годину 1903.			За годину 1903.			ВИШЕ		МАЊЕ	
			ТАКСА од 100	ТЕЖИНА	СКУПА ПРИХОД	ТЕЖИНА	СКУПА ПРИХОД	ДИНАРА	ГР.	ДИНАРА	ГР.	
			Дин. ГР.	свега	ДИНАРА ГР.	свега	ДИНАРА ГР.					
а	Грожђе	Килогр.										
б	Воће без разлике	"	2	75375	1147 50	68866	1377 32	229 32				
1	Вариво, зелен, семење, корења, цвеће, расади и т. д.	"	2	238216	4764 32	338964	6779 28	2014 96				
2	Кромпир, лук и црвени патлиџан	"	1	129219	1292 19	148160	1481 60	18 50				
3	Диње и лубенице	"	50									
4	Кола сена	Кола	50	493	246 50	467	233 50					
5	Грис и гершле	Килогр.	3	3760	226 95	1870	56 10			13		
6	Дрво за гориво	Куб. м.	30	5529	1128 —	399	119 70			170 85		
7	Грађу као: даске, летве, прошће, планке, шиндре и т. д.	Куб. м.	50 ³⁰¹	880	180 94	534	267 —	86 06		1008 30		
8	Дрво за даљу прераду у пола прерађено	Килогр.	5									
9	Грађевински материјал израђен необојен обојен или лакован	"	12 50	11								
10	Свиње дебеле или мршаве преко 15 килогр. бруто	"	8	5213	417 04	4482	555 —	555		88 08		
11	Прасад до 15 килограма	Комада	1	250	250 —	254	254 —	4				
12	Овце, овнови, козе, јарци, јагњад и јарад	"	1	2093	2093 —	2396	2396	303				
13	Зечеви	"	50	6	3	3	1 50			150		
14	Јелени, срне, кошуте, дивље свиње и младунци	"	5									
15	Перната живина без разлике Ситна	"	10	12390	1239	13728	1372 80	1372 80				
16	Крупна	"	20	1160	232 —	850	170 —			62		
17	Риба свежа	Килогр.	5	5913	295 65	4353	217 65			11		
18	Сардине у буренџетима или саламури и сва ост. и т. д.	"	5	765	38 25	812	41	27 75				
19	Месо, сланина и сало сирово, усољено или у саламури и т. д.	"		1483	148 35	1476	147 60			75		
20	Месо и сланина осушена непрерађена	"		2432	486 40	3007	601 40	115 —				
21	Млеко и повлака од млека	"	5	188335	9416 75	214778	10738 90	1322 15				
"	Јаја	"	5	22625	1131 25	25332	1266 60	135 35				
22	Колачи, тарана, макароне, фиде, тесто и брашнице	"	4	141	5 64	81	3 24			2 40		
23	Бисквити	"	10	518	51 80	264	26 40			25 40		
24	Све израде од шећера и све врсте воћа и другог, и т. д.	"	10	822	82 20	883	88 30	6 10				
25	Конзерве од меса, рибе, рака, пужева шкољака и т. д.	"	20	627	125 40	737	147 40	22				
26	Сардине у кутијама	"	5	742	37 10	809	40 45	3 35				
27	Сир, као: страхино, рокфорт, горгонзола, смантал и т. д.	"	20	561	112 20	575	115	2 80				
28	Скоруп (кајмак)	"	5	3169	158 45	3102	155 10			3 35		
29	Масло (бутер)	"	10	1887	188 75	1582	158 20					
30	Вино обично у бурадима	Литар.	8	104035	8322 80	100804	8064 32			30 55		
31	Вино у ф. разум. ту и кишећа вина и друга фина вина у ф. или бурадима	"	20	40	10	280	70	60		258 48		
32	Ракија до 10 гради	"	10	76984	7698 40	66673	6667 30			1031 10		
33	" до 15 "	"	12	6547	785 64	3370	33 70			385 20		
34	" преко 15 "	"	25	20909	5227 25	9376	2344			2883 25		
35	Ликери као: коњак рум и друга заслађ. шпир. пића	"	20	602	120 40	943	188 60	68 20				
	Пренос				47663 12		46874 66	5253 75		6042 21		

ТЕК. БР. ТАРИФЕ	Р О Б А	МЕРА	За годину 1903.				За годину 1904.				ВИШЕ		МАЊЕ		
			ТАКСА од 100		ТЕЖИНА	СКУПА ПРИХОД		ТЕЖИНА	СКУПА ПРИХОД		ДИНАРА	ЋР.	ДИНАРА	ЋР.	
			ДИН.	ЋР.	СВЕГА	ДИНАРА	ЋР.	СВЕГА	ДИНАРА	ЋР.	ДИНАРА	ЋР.	ДИНАРА	ЋР.	
	Пренето					47663	12		46844	66	5253	75	6042	21	
36	Пиво у бурадима	Литара	10	142005	14209	50	147304	14730	40	520	90				
37	Сирће без разлике	"	3	96	288		5	15					273		
38	Есенције од сирћета и пића	Килогр.	25	245	86	25	330	82	50				375		
39	Минералне воде, без разлике	"	5	7804	390	20	7133	356	65				33	55	
40	Камени угаљ без разлике	Вагон	6	158	949	35	76	459					490	35	
41	Мрамор у пола израђен	Килогр.	50	1000	5		22600	113		108					
42	Мрамор углађен (полиран)	"	3	4291	128	73	5490	164	70	35	94				
43	Гвоздене греде (трегери) стубови	"	50				5210	26	05	26	05				
44	Воће јужно као: Лимун поморан. кипре, јев. јабуке, парови итд.	"	5	13041	652	05	18054	902	70	250	65				
45	Све остало јужно воће, као: ананас, шљиве суве франц. и т. д.	"	15												
46	Бадем у кори и без коре, суво грожђе, урме и кестење	"	3	1716	51	48	905	27	15				24	33	
47	Зачинци прости као: анасос, бадлијан, бибер, галган и т. д.	"	8	4289	343	17	4055	324	40				18	72	
48	Зачинци бољи и то: мушкатли, или индијск. орашчићи и т. д.	"	50	481	240	50	82	41					199	50	
49	Зачинци најбољи и то: ванили, шафран и шафраник	"	100	80	11	80	3	3	50				8	30	
50	Кафа	"	250	36496	912	40	34908	872	70				39	70	
51	Сурогати кафе (цигура)	"	5				148	7	40	7	40				
52	Чоколада и сурогати од чоколаде	"	10	322	32	20	419	41	90	9	70				
53	Шећер без разлике	"	50	154718	773	59	264142	1320	71	547	12				
54	Хидраулични креч, гипс и цемент без разлике и обични креч	"	25	308640	771	60	243020	607	55				164	05	
55	Зејтим за јело без разлике	"	2	54841	1096	82	54814	1096	28				54		
56	Маст свињска, гушћија или од других животиња за јело	"	30	593	177	90	1131	339	30	161	40				
57	Свеће стеарински, парафинске, церезинске, палмет и т. д.	"	2	4722	94	44	15262	305	24	210	80				
58	Лимунада, сода и она у вароши што се израђује	Сифон	05	8333	416	65	5441	272	55				144	10	
59	Једна кола дрвеног материјала преко ђерма што пређе	Кола	1	59	59		53	53					6		
60	Једна кола празна или товарна до једне тоне	"	20	28448	5689	60	29475	5895		205	40				
61	Карте слободан улаз једна кола преко једне тоне	"	2	31	62		39	78		16					
62	Од коња товарног	"	10	600	60		399	39	90				20	10	
	Лежарина						967	78		821	78			146	
	Пломбе						13	20						13	20
	Мерина						574	95		408	30			166	62
	Пијачна такса						109	45						109	45
	Дозволе за продају млека						278	80		286	80	8			
	Казне кријумчара						55	38						55	38
	Пријаве		05				1400	70		70					
	Стакло	Килогр.	2				11570	231	40	231	40				
	Паринач	"	1	51098	510	98	54250	542	50	31	52				
	Свега						77390	72		77396	17	7694	06	7688	51
	Приход у М. Фебруару 1903.									77390	72	7688	61		
	Вишак у М. Фебруару 1904.									545		5	45		

1. Марта 1904. Београд.

КБр. 719.

из Управе општ. трговарине

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА